

ЖИЛІВКА

Жилівка – це світ мого дитинства, або ж один із кутків села Солошиного. Не був цей куток багатий ні родючим ґрунтом, ні садками, переважали піщані ґрунти, а під ними груба жорства, хати стояли на узвишші, а хто поселився нижче, той страждав від весняної повені, куток був обрамлений балками-«берегами». Із заходу – Семенківське озеро і берег, далі Гарбузівка. Із півночі – бережок і два озерця баби Черемиски, потім Асонів та Федотів береги. На сході – Пудівський берег із болітцем, зарослий густим очеретом, а поруч осиковий гай. Із півдня – Прокопівська левада, місцями поросла терном і глодом. Бережок та глинище Говоруна Терешка із криницею, вода в ній холодна та чиста і багато жаб. За невисокою греблею з осоками – берег та город Митрофана Говоруна (пізніше Литвиненка Василя). Через межу – садочок та бережок із великим кущем калини Задорожнього Івана Михайловича. Далі глинище з копанкою та город діда Пакола (Жили Сергія Олексійовича). Садочок із кислицями й кущами терну – баби «Три танкіста». Справжнє її ім'я Задорожня Марія; висока, міцна, куди б не йшла, що б вона не робила, – завжди наспівувала пісню про танкістів...

На Жилівці мешкали люди з різними прізвищами, багато було Говорунів, але, мабуть, Жила на прізвисько «Кушпет» був першим поселенцем, тому і Жилівка. Наш куток пронизувала основна дорога, що тяглася здалеку, із Дворниківки, і в кінці Прокопівського розбігалася на три сторони. Прямо на Матвіївку та Тахтайку, ліворуч – на Дворянівку, праворуч – понад Кругляком (озеро) до Кам'яної Забори. На найвищій місцині, недалеко від Кругляка, селилися Говоруни (Прокопенки – відомі міцні господарі, в них був вітряк, пасіка та кілька десятин землі). Розкуркулені ще в 1920-х рр.: батька заарештували, діти розбрелися по світу хто куди. Вітряк був підірваний у перший місяць війни радянськими солдатами. За моєї пам'яті стояла напівзруйнована хата Прокопенків із гарними наличниками на двох вікнах, що збереглися. Через дорогу напроти – фундамент вітряка і гармин, що вріс до половини в землю (кам'яний п'ятигранний коток для обмолоту хліба). У кінці городу – величезна груша з дуже смачними плодами. Під хатою часто сиділа бабуся, вдягнена в чорне, із великим ціпком у руках. Інколи вона пригощала нас, дітей, грушами, приказуючи: «Їжте за царство, мо згадаєте колись бабу». Потім ту величезну грушу колгосп із корінням викопав для виготовлення саней, залишилася тільки велика яма. На початку 1950-х рр. на Жилівку до баби Проко-

пихи приїхав десь іздалеку її син Сергій Олексійович: одинак, розмовляв трохи російською, ходив у шинелі, оголосив себе дяком, ще він був завзя-

Свято з нагоди Дня Незалежності України у с. Солошиному, 2014 р.

тим рибалкою і п'яницею. По сусідству мешкала Санька, невістка бабусі, допомагала чим могла старенькій, хоч сама тільки-но повернулася з тюрми. Вона привезла звідти дівчинку Оленку (згодом ця дівчина вивчиться і працюватиме у великій місті лікарем). Санька отримала десять років таборів за якусь «страшну» провину. Після цього жінка стала відлюдькувата, в хату нікого не пускала (знаю, що вона ткала килими з фарбованої овечої вовни).

Недалеко від нас – хата Федота Прокоповича Задорожнього (Воркута), який працював ветлікарем у колгоспі, їздив на білій кобилі. Сидів у бричці завжди з опущеною головою і говорив сам до себе, бубонів, від цього і прізвисько. Одного разу я вирішив «підірвати» його з бричкою. Знайшов головку від артилерійського снаряда (цього добра тоді було вдосталь), в отвір замість бойка вставив великий цвях. У колію, де проходять колеса, вложив цю штуку, налаштував цвях і засипав піском. Сам заліз на попелищі в бур'яні і став чекати. Чекав дуже довго, аж нарешті з'явився об'єкт моєї уваги. Мені стало жарко, а зуби цокотіли!.. Ось кобила повільним кроком минає «заряд», передне колесо гицьнуло на «бомбі», потім задне – і нічого не сталося...

На початку 1950-х рр. на колишній попівській садибі почали будувати Солошинську школу, за рік-півтора будівля стояла з дахом, але для вікон були лише пройми. Яюсь із товаришами ми пішли подивитися на будівництво. Мені не пощастило, я в бур'яні вступив обома босими ногами у смолу, що розтопилася на сонці. Тож, поки дійшов додому, мої ноги облипли пилом і травою, аж ледве їх переставляв. Батько звільнив мене від смоли за допомогою гасу (керосину), потім дав прочухана, бо керосин на той час був у дефіциті.

Листопад 2016 р.